

81/2002. (IX. 4.) FVM rendelet
a zoonózisok elleni védekezés állategészségügyi feladatairól

Az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény 45. §-ának 11. pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §¹ Ez a rendelet az állatról emberre vagy az emberről állatra terjedő zoonózis megbetegedések megelőzése, leküzdése, terjedése, valamint az élelmiszerekkel okozott fertőzések megakadályozása céljából szabályozza az élelmiszerlánc-felügyeleti szervek feladatait.

2. § (1)² Az állatokon előforduló, 1. számú melléklet szerinti zoonózisok elleni védekezés hatósági szervezése – a betegség megelőzése, az állatokon előforduló zoonózis hatósági megállapítása, továbbá e tevékenységgel kapcsolatos adatok gyűjtése és feldolgozása – az illetékes megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatósága (a továbbiakban: élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság) feladata.

(2)³

3. § (1)⁴ Az állatok körében előforduló zoonózisok vizsgálatát a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter által felügyelt állategészségügyi szolgálathoz tartozó országos, illetve területi hatáskörrel rendelkező állategészségügyi intézetek, laboratóriumok (a továbbiakban együtt: laboratóriumok) végzik. Feladatuk, külön jogszabályokban meghatározottak figyelembevételével, a zoonózis-kórokozó kimutatása, faj szerinti meghatározása és tulajdonságai vizsgálata.

(2)⁵ Zoonózis-kórokozónak minősül mindazon baktérium, vírus, gomba, parazita, vagy más ágens (kóros prion), ami zoonózist okozhat. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a zoonózis-kórokozó kimutatása céljából jogosult előzetes értesítés nélkül a külön jogszabályban előírtak szerint anyagmintát venni. A mintavételi eljárás során köteles feljegyezni az állat fajtáját, típusát, az állat (állomány) vagy az állati eredetű termék származási helyét, az anyag mennyiségét, továbbá az alkalmazott eljárás módját.

(3)⁶ A kijelölt referencialaboratórium a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH).

4. § (1)⁷ A NÉBIH a zoonózis-kórokozó meghatározása, illetve a megbetegedés diagnosztizálása esetén a betegség előfordulásáról tájékoztatja a népegészségügyi szakigazgatási szervet.

(2)⁸ A 3. § (3) bekezdése szerinti referencia-laboratórium az alábbi tevékenységet látja el:

- a) tájékoztatja a vizsgálati módszerekről a vizsgáló laboratóriumokat;
- b) irányítja az a) pont szerinti vizsgálati módszerek bevezetését és ezzel kapcsolatos összehasonlító vizsgálatokat;
- c) új vizsgálati módszereket fejleszt ki, és tájékoztatja az ezzel kapcsolatos eredményekről a vizsgáló laboratóriumokat;
- d) továbbképző tanfolyamokat tart a vizsgáló laboratóriumok szakszemélyzetének;
- e) technikai és tudományos segítséget nyújt a vizsgáló laboratóriumok eredményeiben mutatkozó eltérések összehangolására.

(3) A referencialaboratórium működésének részletes feltételeit a 2. számú melléklet tartalmazza.

5. § (1) A külön jogszabály alapján működő hatóságilag engedélyezett vágóhidak és élelmiszer-előállító üzemek az 1. számú mellékletben meghatározott zoonózisokra irányuló laboratóriumi vizsgálatok eredményeit kötelesek tíz évig megőrizni, és szükség esetén ellenőrzésre vagy járványügyi nyomozás lefolytatására az arra jogosult rendelkezésére bocsátani.

(2)⁹ A laboratóriumok kötelesek az 1. számú melléklet szerinti zoonózisok kórokozóinak laboratóriumi diagnosztikai vizsgálatokkal történő meghatározása esetén az illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságot, valamint a népegészségügyi szakigazgatási szervet haladéktalanul értesíteni.

6. § (1)¹⁰ Ha magán-, vagy hatósági állatorvos a munkája során klinikai formában jelentkező zoonózis gyanújával találkozik, haladéktalanul köteles jelentést tenni a járási főállatorvosnak, aki az esetet kivizsgálja és jelenti az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságnak.

(2)¹¹ Az illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság a bejelentési kötelezettség alá tartozó 1. számú melléklet I. pontja szerinti zoonózis előfordulása esetében köteles a külön jogszabályokban meghatározott eljárás szerint a Vidékfejlesztési Minisztériumnak jelentést küldeni.

(3)¹² Ha a laboratóriumban bejelentési kötelezettség alá tartozó zoonózis-kórokozót határoztak meg vagy ilyen zoonózis megbetegedést klinikai formában diagnosztizáltak, az illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság tájékoztatja a népegészségügyi szakigazgatási szervet is.

(4)¹³ A bejelentési kötelezettség alá nem tartozó, valamint egyéb, hazánkban még ki nem mutatott (egzotikus) 1. számú melléklet II. és III. pontja szerinti zoonózisok és kórokozók meghatározása vagy ilyen klinikai megbetegedés diagnosztizálása esetében az illetékes járási főállatorvos tájékoztatja a népegészségügyi szakigazgatási szervet.

7. § A zoonózisok elleni küzdelem hatékonyságát szolgálja az állatok egységes azonosítási és nyilvántartási rendszerbe (ENAR) foglalt külön jogszabály szerinti jelölése, és ennek segítségével az állatmozgások pontos és szabályszerű regisztrálása.

8. § (1) A szalmonella gyérítése és az ellene való védekezés szabályait külön jogszabály tartalmazza.

(2) A veszettség elleni védekezés feltételeként kötelező az ebek évenkénti veszettség elleni immunizálása, és ezzel egyidejűleg az eb széles spektrumú féreghajtó szerrel való kezelése. Az immunizálásról és a féreghajtó kezeléssel nyilvántartást kell vezetni.

9. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban szabályozási körében az Európai Közösségeknek a Tanács az állatokban és állati eredetű termékekben előforduló meghatározott zoonózisok és meghatározott zoonózis-kórokozók elleni, valamint az élelmiszerből származó fertőzések és mérgezések megelőzése érdekében tett óvintézkedésekről szóló 92/117/EGK irányelvvel összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

1. számú melléklet a 81/2002. (IX. 4.) FVM rendelethez

I. Bejelentési kötelezettség alá tartozó zoonózisok

- a) brucellózis és kórokozója (brucellosis),
- b) lépfene (antrax),
- c) gümőkór (mycobacterium bovis okozta tuberkulózis),
- d) ragadós száj- és körömfájás (aphae epizooticae),
- e) takonykór (malleus),
- f) TSE (fertőző szivacsos agyvelőbántalom),
- g) veszettség (lyssa).

II. Bejelentési kötelezettség alá nem tartozó zoonózisok

- a) campylobakteriosis,

- b) echinococcosis,
- c) leptospirosis,
- d) listeriosis,
- e) ornithosis,
- f) Q-láz,
- g) szalmonellózis és kórokozója,
- h) toxocarosis,
- i) toxoplasmosis,
- j) trichinellosis,
- k) yersiniosis, továbbá
- l) egyéb hazánkban előforduló zoonózisok és kórokozók.

III. *Egyéb, hazánkban még ki nem mutatott (egzotikus) zoonózisok és kórokozók*

2. számú melléklet a 81/2002. (IX. 4.) FVM rendelethez

Az állategészségügyi referencialaboratórium működésének feltételei

1. A referencialaboratórium működéséhez biztosítani kell az alábbi személyi és tárgyi feltételeket:

- a) a zoonózisok diagnosztizálásában jártas felsőfokú szakirányú képzettséggel rendelkező szakszemélyzetet, feltéve ha tájékozott a nemzetközi normákról és gyakorlatról,
- b) megfelelő irányítási és ellenőrzési rendszert,
- c) a szakszemélyzet által kiadott vizsgálati eredmények és az ezzel kapcsolatos jelentések bizalmas kezelését,
- d) e rendeletben előírt feladatok végrehajtásához szükséges eszközöket és anyagokat.

2. A referencialaboratórium az Európai Közösségek zoonózisokkal foglalkozó referencialaboratóriumaival rendszeres szakmai munkakapcsolatot tart, így különösen a laboratóriumi technikák, metodikák stb. alkalmazásáról.

3. Az Európai Közösségek referencialaboratóriumai a következők:

Zoonózisok járványtana területén:

Institut für Veterinärmedizin
(Robert von Ostertag-Institut)

Postfach 330013

Thielallee 88/92

D-14195 Berlin (Bundesrepublik Deutschland)

Szalmonellózis területén:

Rijksinstituut voor de Volksgezondheid

Pstbus 1

NL-3720 BA Bilthoven (Niederlande).

¹ Az 1. § a) 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 21. § a) pontja szerint módosított szöveg.

² A 2. § (1) bekezdése a 19/2003. (II. 25.) FVM rendelet 4. §-ának (1) bekezdésével megállapított, a 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 21. § b) pontja szerint módosított szöveg.

³ A 2. § (2) bekezdését a 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 66. § b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴ A 3. § (1) bekezdése a 19/2003. (II. 25.) FVM rendelet 4. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵ A 3. § (2) bekezdése a 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 21. § c) pontja szerint módosított szöveg.

⁶ A 3. § (3) bekezdése a 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 21. § d) pontjával megállapított szöveg.

⁷ A 4. § (1) bekezdése a 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 21. § e)–g) pontja szerint módosított szöveg.

⁸ A 4. § (2) bekezdésének bevezető szövege a 19/2003. (II. 25.) FVM rendelet 4. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹ Az 5. § (2) bekezdése a 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 21. § g) és h) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁰ A 6. § (1) bekezdése a 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 14. §-a, a 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 21. § i) pontja szerint módosított szöveg.

¹¹ A 6. § (2) bekezdése a 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 21. § j) és k) pontja szerint módosított szöveg.

¹² A 6. § (3) bekezdése a 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 21. § g) és k) pontja szerint módosított szöveg.

¹³ A 6. § (4) bekezdése a 151/2012. (XII. 29.) VM rendelet 14. §-a, a 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 21. § g) pontja szerint módosított szöveg.